

DEBRECZEN

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KOZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A debreczeni és vidéki függetlenségi párt közlönye.

Megjelen naponként, péntek és vasárnap kivételével.

Előfizetési árak:
Helyben és postán küldve.
Évi ár... 10 frt-kr.
Fél évi... 5 frt-kr.
Negyed évi... 2 frt-kr.
Egyes szám 5 kr.

A lap szellemi részét illető minden közlemény: Nagy-hatvan-utca, 1564. szám, Dusóczy ház, — a szerkesztőségbe bérmentve küldendő.

Előfizetési helyben:
ELŐFIZETÉSI HELYBEN:
CSÁTHY KÁROLY könyvkereskedésében és a kiadóhivatásban KUTAST IMRE könyvtárában a postahivatalkó nyitán.

Hirdetési díj:
Nagyobb terjedelmű és hosszabb hirdetések alkalmával a legelőször minden kiadásban beletartozik 30 kr.
Hirdetést vagy reklámot magában foglaló hirdetés ára 50 krajczár.

„Nyitár” ben megjelenő közlemény minden példány 30 krajczár. Hirdetéseket felvételre a kiadó hivatalában, KUTASI I. könyvtárában, valamint ZICHNER MÁTYÁS könyvkereskedésében is felvehető. Név nélkül vagy bérmentesen nem fogadjuk. A hirdetésnek nem vételnél kell lennie.

Kéziratokat vissza nem adjuk.

A kormánypart diadala.

No igen: Tisza és pártja ismét teljes győzelmet aratott a választásoknál. Nagy győzelmet, fényes diadalt, végzetes diadalt aratott az egész országban. Mint a Nemzet, a kormány szubvencionált lapja kiszámítja, a kormánypart már is 22 kerületet hódított el a különféle ellenzéki pártoktól.

Tehát az a politikus és az a párt, kiknek egyetlen jogcímük az uralomra: a pénzügyi rendezés volt s a kik 12 év alatt az ország adósságait megkésztették s ma is 30—40 millió deficizzel dolgoznak, tehát 12 év óta ámitják a nemzetet, ez a párt és ez az ember ismét azzal dicsekszik, hogy a nemzet helyesli az ő politikájukat, mert ize a nemzet többsége mellettük nyilatkozott most már ötödösről is.

Hát ez ördögi hazugság. Tessék megtekinteni a választók névjegyzékét, a választási rendszert és eljárását. Magyarország 13 millió népességéből csak 840 ezer ember bír választói joggal, tehát a nemzet összes fiainak mintegy 6—7 százaléka, vagyis 93 százaléka az összes népességnek az alkotmányos, szabad Magyarországon merőben ki van zárva a legfontosabb politikai jog gyakorlásából.

Lehet-e tehát azt állítani, hogy minden a nemzetnek csak 7 százaléka jogosult választó, maga a nemzet nyilvánította akaratát?

Nem!
Még akkor sem, ha a 13 millióból 50 százalékot a nőkre és gyermekekre leszámítunk; ekkor is marad 7 és fél millió férfi s ha ebből ismét 50 százalékot, vagyis 3 millió 750 ezer férfit a koldusok közé számítunk: még így is marad 3 szinte 4 millió férfi tagja a nemzetnek, kik közül 840 ezer, tehát alig 25 százalék bír választói joggal.

Ilyen választási rendszer mellett tehát azt állítani, hogy a választásoknál a magyar nemzet akarata érvényesült: ez egyszerűen nem igaz.

Másodszor tény az is, hogy a 840 ezer választó közül alig 600 ezer polgár gyakorolja jogát.

Továbbá miből áll a kiváltságosak nagyobb része is? Háromféle elemumból. Legnagyobb része a választóknak a falusi kisbirtokosokra esik.

Nos, mindenki tudja, hogy a vidéki választó milyen szabadsággal gyakorolja választói jogát: szuronyok fedezete alatt, a falubírák, körjegyzők és szolgabírák terrorizmusa mellett. Második kategória az u. n. intelligencia és üzleti osztály. Az intelligencia túlnyomó nagyrésze ma még Magyarországon többé-kevésbé a hatalomhoz van kötve, állásánál vagy rokonságánál fogva. Nálunk ma még igen kevés az olyan tanult ember, a ki teljesen független lehetne, mert tanultságát, ismereteit, szakképzettségét arra használja, hogy pályát teremtsen magának s így vagy egyenesen állami, megyei, városi stb. szolgálattal áll, mint hivatalnok, körjegyző, mérnök, orvos, tanár stb., vagy pedig rokonság útján összeköttetésben áll a hatalommal.

Az üzletvilág, iparosok, vállalkozók, kereskedők szintén kicsiny független kontingenst állíthatnak még ma nálunk sikra, egyfelől mert üzletembereinkben még nem fejlődött ki, a magasabb műveltség hiányában, az az önálló gondolkodás, mely p. o. a művelt nyugaton az iparos-és kereskedő-osztályt az állami élet legfüggetlenebb és legbefolyásosabb tényezővé tette; másfelől, mert az üzletvilág egy részét a hivatalos Magyarország vállalatok segítségével le tudja kötni a maga részére.

Harmadik osztálya a magyar választóknak: a nagybirtokosság és a katolikus főpapság. Nos a nagybirtokosság, az arisztokrácia, már társadalmi állásánál s hagyományainál fogva konzervatív és mindig a hatalom pártján áll; a kath. klerus pedig mindaddig nem foglal pozíciót a hatalommal, míg érdekeit és kiváltságait respektálja.

A Tisza-kormány pedig daczára szabadelvűségének, úgy irtozik minden szabadelvű reformtól az egyház-politikai kérdésekben, mint ördög a töménytől, például a polgári házasság, az alapok és alapítványok kérdése, az anyakönyvek polgáriásítása stb.

Hát ilyen választási törvény, ilyen választói elemek és minden hatalmi eszköz: megfélemlítés, vesztegetés, lélekvarás, hivatalos hatalommal való visszaélés, a hivatalnok kar felhasználása, a magánérdekek lekötése mellett bizonybizony azt lehet csodának nevezni, ha egyáltalában van még Magyarországon egyetlen egy kerület is, ahol az ellenzék valamely árnyalata győz a választásnál. Ha azonban Tisza Kálmán komolyan akarja: egész Magyarországon megsemmisíthetné az ellenzékét. Utóvégre ha valaki egy országot úgy rendezett be, mint 6 Magyarországot, ha fél millió szurony és 60 ezer hivatalnok áll a rendelkezésére ha ezen kívül a magán-érdekek lekötésével ugyancsak 60 ezer választópolgárt a maga hatalmi érdekének szolgálatára bilincselte le: bizony olyan parlamenti választást inszenizirozhat, mintha az összes 413 képviselőt ő maga nevezte volna ki.

Különben a történelemben számos példa van rá, hogy meghamisított alkotmányos formások leple alatt tulajdonkép egy érdekcsoportot garázdálkodott évtizedeken keresztül egy egész nemzetet. III. Napoleon kétszer vagy háromszor szavaztatta meg a francia nemzetet, hogy akarja-e őt császárnak; s mindannyiszor csaknem egyhangú volt a kellően preperált „nemzet” felelete. Mígmen a szedáni katasztrófa elseperte a nyomorult államférfit hazug és megrohadt politikai rendszerével együtt. Fájdalom, azonban ez a katasztrófa a francia nemzetnek is óriási áldozatába s csaknem életébe került.

Vajha a magyarok Istene megóvná nemzetünket, ne hogy érdektársai végzeteljes gazdálkodása katasztrófába döntse a nemzetet!

A választások.

A függetlenségi negyvennyolcas párt győzelmeit hirdetik az újabb táviratok Szechenyi Pál miniszter elbukott a függetlenségi párt jelöltjével, Köröndy Sándorral szemben. A tegnapi táviratok, a melyek az ellenkezőt hirdették, tévedésen alapultak. Szechenyi bukása érzékeny csapás a Tisza-kormányra nézve s nagy diadal a függetlenségi pártnak, nemcsak azért, mert minisztert buktatott meg, hanem azért is, mert a párt oly régi kipróbált derek harcosát mint a minő Köröndy Sándor, ott látja a parlamentben.

A kaposvári diadal jelentőségével mérközik a nagykőrösi három évi szünetelés után ott lesz ismét a függetlenségi pártban Eötvös Károly. Ma csak egy vereségről jött hír. Elvesztette a függetlenségi párt Nagy-kállót a függetlenségi eszmék e régi tösgyökeres fészket. E vereség politikai jelentőségét gyöngíti az, hogy a nagykállói Kállay családnak, a melyet ott a függetlenségi eszmék zászlóvivőjének s ezen a czimen vezérnek tekinteni megszoktak, egyik kormányparti tagja a család nimbusza révén győzedelmeskedett. Győzött továbbá a függetlenségi párt Vácson Majthényi Istvánnal a párton kívüli bár függetlenségi színezetű Szentkirályi Alberttel szemben. Az alkotmányos aera óta változó szerencsével folyvást rendkívüli erős küzdelmet folytat e kerületben a függetlenségi párt. Az elvekhez való kitartás ma ott jutalmat nyert. Meghódította továbbá a függetlenségi párt Esztergom-Dorogot, a melyet a mult választás alkalmával is csak bűnös erőszakoskodással tudtak tőle elragadni. Meghódítottuk továbbá Esztergomme gyében Kőbölket is Zboray Bélával. Egyáltalában a függetlenségi párt csak megelégedéssel tekinthet végig az eredmények fölött. Néhány, szinte pótolhatatlan férfi, Bartha Miklós, Polonyi Géza, Enyedi Lukács, Lükő Géza kibukott, de ez minden párttal közös sors. A kormány egy minisztert vesztett (Szechenyit) és két államtitkárt (Beniczkyt és Lukácsot) a küzdelemben.

met folytat e kerületben a függetlenségi párt. Az elvekhez való kitartás ma ott jutalmat nyert. Meghódította továbbá a függetlenségi párt Esztergom-Dorogot, a melyet a mult választás alkalmával is csak bűnös erőszakoskodással tudtak tőle elragadni. Meghódítottuk továbbá Esztergomme gyében Kőbölket is Zboray Bélával. Egyáltalában a függetlenségi párt csak megelégedéssel tekinthet végig az eredmények fölött. Néhány, szinte pótolhatatlan férfi, Bartha Miklós, Polonyi Géza, Enyedi Lukács, Lükő Géza kibukott, de ez minden párttal közös sors. A kormány egy minisztert vesztett (Szechenyit) és két államtitkárt (Beniczkyt és Lukácsot) a küzdelemben.

Az újabb hírek a választásról itt következők:

Vác. Majthényi István függetlenségi Szentkirályi Albert ellenében 311 szótöbbséggel ma képviselővé választotta ott. (Hódított kerület. Eddig a párton kívüli Szentkirályi Albert képviselte.)

Esztergom. A dorogi kerületben Reviczky Károly függetlenségi egyhangul megválasztott. A kormányparttól hódított kerület. Az eddigi képviselő Horváth Géza volt.

Nagykőrös. Eötvös Károly függetlenségi 200 abszolút szótöbbséggel megválasztott Farkas Elek mérsékelt ellenzéki Sánta Béla antiszemita ellenében (Hódított kerület. Eddig a mérsékelt ellenzéki Farkas Elek volt a képviselő.)

Keszthelyen Unger Lajos függetlenségi 1162 szavazattal gr. Kleberberg Zdenko antisemita 656 szavazata ellen.

Békés. Irányi Dániel egyhangulag képviselővé választotta.

Az orosz politika. A brüsszeli Nord szerint a Risztics-kabinet nem más, mint revanche Garasain ama törekvéseért, hogy Szerbiából Ausztria-Magyarországtól függő királyságot formáljon A Nord így nyilatkozik: A változás mutatja, hogy messzebbre terjedő diplomáciai kombinációk a Balkán-félszigeten lehetetlenek. A legjobb politika az, megakadályozni, hogy a Balkán-államokból a külföldi cselészövények számára fészket csináljanak. Ugyanez a pétervári levele jelenti, hogy a három császár-találkozásra szó sincs. A császár közelebb Finnországba és Dániába megy. A bolgár kérdés megoldására történt újabb kísérleteknek nincs sikerre kilátásuk, mint hogy a reggenség nem hajlandó Oroszország megmásíthatlan követelményeit teljesíteni.

Külföld. A Risztics-miniszteriumról illetékes bécsi körökben úgy nyilatkoznak, hogy a mig a szerb kormány a belügyekkel foglalkozik, Ausztria-Magyarország nem szól bele. De ha Risztics tért engedne az orosz fondorlatoknak, kivált Bosznia felé, akkor a király személyesen kap majd figyelemztetést az ilyen politika következményeire. Azt a hirt, mintha gr Bray német követ Risztics érdekeiben érvényesítette volna befolyását, kerekén tagadják. — A német birodalmi gyűlés ülészakát szombaton császári üzenettel berekesztették. A császár meleg köszönetet mondott a katonai és pénzügyi javaslatok megszavazásáért. A mint aztán a képviselők szétoszlottak, a parlamenti palota kapujában a rendőrség elfogta Kracker szocialista képviselőt. — A francia új hadügyminiszter nem olyan lármás ember, mint Boulanger, de körülbelül ugyanazon a nyomon jár. Már a legközelebbi napokban javaslatot terjeszt a képviselőház elé négy új lovas és tízenyolcz új gyalogezred szervezése iránt. — Az angol alsóházban ellenzéki strike volt. Az ir kényszerbill tárgyalásánál nemcsak az irek hagyták el a termet, hanem Gladstone is pártjával együtt, úgy hogy a kormánypart magára maradt. Az összes sajtó megrója e miatt Gladstone-t, kiemelve hogy egy nagy párt ilyen megfutamorására az angol alsóházban még nem volt példa s ez nem méltó az angol parlamentnek. — A bolgár reggenség és a bolgár miniszterium közt állítólag feszültség uralkodik, mert a reggenség az eddigi mérsékelt, ovatos politikát folytatni kívántak, míg a miniszterek a mielőbbi gyökeres megoldást sürgetik s Battenberg Sándor visszahívását, esetleg a köztársaság kikiáltását emlegetik.

A nádudvari kerületből.

(Eredeti tudósítás)
P. L. a d a n y, jun. 20.
Nagy garral hirdette a „Debreczeni Előőr”, hogy mily nevezetesen hódításokat tesz a kormánypart a nádudvari kerületben, melyen

nem esett még eddig meg az a szégyen, hogy kormányparti képviselőt választott volna. Le volt írva nevezett lapban, hogy a kormánypart jelöltje: Baranya István, mily nagy hatású program-beszédet mondott s mily diadallal kísérték közsegről-közsegre.

Hirlapi árma volt az egész, mert bizony a nádudvari kerület népe ma is ép olyan hű a függetlenségi eszméhez, mint ez előtt volt, s a kormánypart, mely itt tengődik, nem egészséges talajból fakadt, hanem a hivatalos hatalomnak dudva-tenyésztő meleg-ágyából.

Sokat jártunk utána, hogy a Baranyai program-beszédét nyomtatásban megkaphassuk, mert szeretnénk volna vele foglalkozni. Azonban úgy látszik, hogy nem merték e beszédet kinyomtatni, így le kell mondanunk arról, hogy részletese ismertessük. Filtnakult azonban azt hallottuk hogy Baranyai ur például a pénzügyi helyzetről olyan formán nyilatkozott, hogy „siessen kiki az adóját mielőbb befizetni s meglátja, hogy mennyire megkönyebbül az adófizető zsebe!”

Baranyai mellett Nábráczky István szolgabíró és Lipovniczky Imre vallás-alapítványi uradalmi kasznár verik a nagy dobót.

Természetes (mi is ne lenne ma már természetes?), hogy a hivatalos hatalom gépezete arra törekszik, hogy a választók szabad meggyőződését befolyásolja, s elkezdve a megfélemlítési rendszertől, a korteskedésnek minden nemét felhasználja a kormánypart, hogy e szűz kerület régi jó hírnevét homályba borítsa. Azonban mindenek daczára a kormánypart nem fog e kerületben zöld ágra vergődni.

Papp Elek a nádudvari kerület volt képviselője, jelenleg is a függetlenségi és 48-as párt jelöltje, lapunk segéd szerkesztőjének: Kósa Barnának társaságában, a választást megelőző vasárnapon, jun. 19-én meg egy kortutat tett a kerületben, mindenütt kitartásra buzdítva híveit. Ha van képviselő-jelölt, kit választói szeretnek, úgy bizót, Papp Elek az, mert e körútja alkalmával is oly felemelő jelenetek fordultak elő, hogy azokat sz val elmondani, tollal leírni alig lehet s a ki szemtanúja volt e jelenetnek, csak az tudja, hogy milyen fokra hág a magyar nép lelkesedése.

Vasárnap d. e. — ezerekre rugó népsokaság előtt — Nádudvaron intézett Papp Elek lelkesítő beszédét választóihoz melyben leplezetlenül föltarta a szolgabíró ur eljárását, ki szintén azt hiszi, mint a legtöbb hivatalnok, hogy nem a hazát, — de a kormányt szolgálja.

A beszédet követő eljenzés lecsilapultával Kósa Barna lépett az emelvényre, beszédeben megmagyarázván azon taktikát is melyet a kormánypart Debreczenben elkövetett.

P. s p o k L a d a n y b a n — szintén óriási közönség előtt — a déli órákban tartattak meg a beszédek. — Jelen volt Ladány apraja, nagya. A leányok virágokkal árasztották el a szeretett jelöltet. — A lelkesedés még a magasban is nyilvánult, mert a torony erkélyéről is Papp Eleket éltették.

A lelkesedés még inkább fokozódott Földesen, hol ugyszólván, az egész község népe örvendett azon, hogy jelöltjét ujra láthatja s hallhatja. A milyen hosszú a földesi fúteza, olyan végig tele volt az zászlókkal és eljenző néppel.

Tételetlenre alkony-tájban ért el a jelölt, ki itt találkozott Melhá Kálmán budapesti ügyvéddel n ki az orsz. függetlenségi párt végrehajtó bizottságának megbízásából jött le a nádudvari kerületbe.

Kabán — melynek lakossága csaknem egy szízzel e lélekkel függetlenségi és 48-as párti — nyilvános beszédet nem tartott a jelölt, de kísérőivel egyetemben meglátogatta azon polgárokat, kiknek házában összegyűltek a választók. Mindenütt a legnagyobb örömmel és lelkesedéssel fogadták őket s az iskolás gyerekek — a sötét est daczára — dalolva kísérték a jelölt kocsiját. Egyik nótájuk így hangzott:

Szabadelvű kormányparti
Mind pecsovis legyen bárki!
Nem kell nekünk icski — niczki
Sicczek innen Lipponec-ky!
Elyen Papp Elek!
A választás kedden, június 21-én lesz s ez bizonyára a függetlenségi párt fényes győzelmével fog végződni.

Az angol királynő jubileuma.

Megkezdődött Londonban a jubilárius hét. Viktoria királynő ötven éves kormányzati jubileumát az egész világ legelőkelőbb érdeklődése és rokonszenvvel közt fogja az angol nemzet megülni. Minden szabad nép lelkesedésével kíséri ez ünnepeket, mely annak a királynőnek van szentelve, a ki alatt az angol alkotmány a legüdvösebb átalakulásokon ment át s a nép

legszelebb rétegét is áldásaiban részesíté. Viktória királynő ünnepe valóban a haladás és szabadság, az igaz alkotmányosság nagy ünnepeinek mondható.

Viktória Anglia királynéja India császárnéja, 1837. június 21-én lépett a trónra. Ötven év múlt el azóta, a fiatal leányból öreg asszony lett, de örökifjú dicsősége a nőnek, ki ma a legboldogabb halandó a földön, mert őt világrészben áldva ünnepli nevet az emberiség legnagyobb, leghatalmasabb, legműveltebb, leggazdagabb, leghatalmasabb és a legboldogabb népe.

A történetben kevés halandó uralkodott egy felszázadon át. Senki sem uralkodott ennyi ideig míg szerencsésen, mindenkitől tisztelve, népétől szeretve, csak Viktória.

Női családi és politikai erények, szívósság, okosság és tapintat s valódi angol haza-fiság és alkotmányosság jellemzik a királynét kinek áldásos kormánya alatt Anglia hatalmának tetőpontjára hágott s a világhatalmat megszerelte magának tengeren és szárazon annyira, hogy immár csak egy versenytársa van: Oroszország, ez is nálánál sokkal gyöngébb.

Hogy ezt a nagyságot és óriási gazdagságot elérje a szelíd királyné, ötven év alatt nyolcvankilenc háborút viselt szárazon és vízen melyik világhódító dicsékedhetik ennivel? S mindeme háboruk közül egy sem érintett angol földet. És győzelemmel végződött majdnem valamennyi: arte et marte. De az okos Anglia, a krími háborút kivéve, nem ott harcolt, hol nincs mit nyerni.

Európában, a hol óriási seregek bekébeben fölemészik a népek erejét. Anglia a kontinens militarizmusát nem utánozza, hanem kölcsön-pénzzel hasznát huz ez örült pazarlásból: Anglia királynője meghódította Ázsiában Elő-Indiát, egészen fél Hátó Indiát, megnyitotta kereskedésének Kínát és Japánt, Afrikában elfoglalta a déli részt, a nyugati partot és Egyiptomot, Amerikában gyarmatait megtartotta, megerősíté és felvirágoztatta. Ausztráliát pedig elfoglalta egészen Uj-Seeländdel, Uj-Guinea nagy részével és számos szigettel együtt s mindentit az óceánon és annak szígein az angol lobogó uralkodik.

Mikor Viktóriát megkoronázták, birodalmát 88,000 négyeszőg mértföldre becsülték; tizennégyezer akkora volt, mint Magyarország, ma 443,000 négyeszőgmérföld, vagyis megőszörzöttet az indiai, afrikai és ausztráliai aneikiók által Akkor Viktória 137 millió alatt-valót örökölt, ma 240 millió emberen uralkodik. Soha még világ kezdete óta, akkora hatalom nem volt egy korona alatt egyesítve. S Anglia maga, bár folyton évről-évre rajkolt eresztett, 22 millió népből 36 millió lakóra emelkedett az anyaméhez hasonlítható királynő alatt, kinek magának ma 43 gyermek, 10, meny és 10 oka ül az asztala mellett.

De őt mit anyát tiszteli és szereti mind ama tengeré, mely királynéját e napon ünnepli és áldja.

Megható, fényes jubileum ez, páratlan egészen, mert valósággal univerzális ünnep, melyben az egész világ részt vesz. A földgömb valamennyi fejedelme és nemzete s az angolok mindenütt, akárhol egy is él közülök, úgy hogy még a tengereken uszó hajók is díszítlenek, akárhol találhatunk. Nincs az az angol ház család, templom vagy község, mely ne emlékezzék meg ma ünnepiesen Viktória királynéről. Ily szilárdul áll a trón Angliában. Es pedig a szabadság által lett erős.

A „DEBRECZEN” TÁRCZÁJA.

GIORGIO.

(Ereleti beszélgetés.)

Irta: Mócs Zsigmond.

Vihar alatt vesztette el esztét, tengerész korában. Haza kerülve Santa-Luciába, józan óráiban esernyőket javított szilaj pillanataiban szerelmes volt a szegény feleszű Giorgio. Itt ott kimagyarázhatlan hangulat szállotta meg s ilyenkor eltört az arczal szurrant be a santaluciai templomba s a nyaktörő lépcsőkön szédületes gyorsasággal kapaszkodott föl a toronyba.

Bamba röhögés fogta el, midőn a harangok közé jutott, hol göröcsösen kapaszkodott az öreg harang kötelebe, s huzta azt kétségbeesett erőlködéssel. Bagolyszavu huhogását messze tulszárnyalta a nagy harang panaszó zugása.

A szokatlanul erős harangzó hallatára a tengerparti kis falu örege apraja, kifutott az utcára, midőn a toronyból, messze kinyúló harangnyelvet megpillantották, önkéntelenül rebent el ajkukról e név: „Giorgio! a Giorgio!”

Valóságos népvándorlás indult meg a piros torny régi templom irányába. A gyereknép ugrándozva mutogatott a torony felé, a vénasszonyok kéztördelve keresték a kura-tort.

Giorgio ezalatt elkeseredett harczban, tovább lóbálta a nagy harangot, kövér homlokáról kövér csöppekben gyöngyözött alá a verejték, erei kidagadtak, közbe-közbe ijesztően kacagott, rémesen huhogott, majd hirtelen derekára, s jobb karja köré csavarta a kötele-t. A szédítő gyorsasággal ingó nagy harang pehelyként ragadta magával, s mozgás közben, hol az egyik hol a másik toronynyíláson át a levegőbe lódította ki Giorgio testét a szédítő

A munkáról.

A nagy német géniusz, a hirneves Goethe-nak szavai szerint:

„A legkisebb mező is áldott csak igazán kell megmunkálnod.”

E kijelentésben társadalmi életünk viszonyai között rendszerint hármas megkülönböztetéssel jelölt s majd kötelességnek, majd munkának, majd ismét hivatásnak nevezett fontos s világhatáró nagy eszmékre van utalva figyel-münk.

Meggyőződés az, hogy az erők, melyeket emberi sajátosságok kötelességérzetnek, munkásságnak, hivatásbetöltési készségnek mondunk, valamennyi társadalmi ható ok között a legjelentékenyebbek, leginkább bírnak az állandóság s maradásosság minden követelményével s kellően ápolva, kifejtve, fentartva a legáldásosabbak, legalkalmasabbak az épség fentartására s helyreállítására, kivált oly lázas korban, mint századunknak jelen évtizedei, a hol — szellemes francia író állításaként — mintha mindannyian nintege általános köz-kórházban élnek, mert betegek vagyunk valamennyien.

Lázbetegségünk a sok élvezés, Lázbetegségünk a fényezés. Lázbetegségünk a nagyra-vágás. Lázbetegségünk a hirtelen meggazdagodhatóság s a kivánságok korai gyors betöltésének veszedelme vágya

A logikai összefüggés, mely a kötelességet mint indokot a munkához mint eszközhöz s mind a kettőt a hivatáshoz mint megvalósítandó célhoz fűzi, félreismerhetetlen rokonságra vall az említett társadalmi hatóok között.

Valódi derék, jeles, nagy embernek, bár a közhir nevének a jaira soha ne vegye is, csak az tartható, ki kötelességeit tudja, serényül munkál s léte áldás önmagára, környezetére, korára. Az ilyen elmondhatja a remek költővel: Non omnis moriar.*

A kötelesség munkásság, a hivatásbetöltés azonban első sorban mindenkor csak jelesül gondolt időre, csak azon keletre hathat ki helyesen, melyet isteni s emberi törvények, vallás és erkölcs s társadalmi követelmények nekünk kiszabnak, mely követelmények mindnyájunk részére műveltséget, szakismeretet, tudományt sürgetnek kellékül.

Hol finomabb műveltség van, ott a feyelmi hatalom gyakorlati érvényesítésére szükség nem lesz soha.

Nemcsak a tisztá karra a hadseregnek, társadalmi minden osztályunkra egyenlőképpen illenek e szavak:

„A ki annyi önrallommal, annyi illem-zettel nem rendelkezik, hogy társai gyöngéd érzelmet tiszteletben tartsa, nem művelt ember s tisztnek a hadseregbe nem való.

Az teljesen lehetetlen, hogy műveletlen és munkálatlan ember ember egyáltalán, vagy művelt bár és munkás igazi boldogságot érjen és terjesszen — ha ez utóbbi az adott helyzetet nem miltatja kellőleg.

Jó létről ilyenkor szó sem lehet. Hisz még a legzenesimab reformerek is csak az adott kereten belül találhatták a czelba vett átalakítások biztos támpontjait.

Igazolja ezt az újítások története. Azon állításnak: „élni annyi mint haladni” helyes mivoltát ily lakonikus rövidségében el nem ismerem.

Elni és haladni is, nézetem szerint, csak az képes ki idejét, képességeit üdvösen gyű-

*) Nem fogok meghalni egészen.

mölcsöző foglalkozásra, minél több munkára tudja fordítani, fokozni, — mindenkör a kötelességjelölte irányban, a hivatásbetöltés határai között.

A munka a kötelességhez s a hivatáshoz és ezzel az emberhez s a társadalmi intézményekhez, az egész emberiséghez való viszonyának rendszeres kifejtése, megállapítása képezne tán a tant, melyet — ha a műkifejezést alkalmazhatom — a munka etikájának neveznénk.

Mindenesetre halás, érdekes feladatot végezne, a ki rendszeresen, alaposan össze-állítaná az adatokat, kimutatná azt a szoros összefüggést, melybe a kiki által teljesített munka egyesek jólétével s a közjóléttel is szűkségképen áll.

Mert az tény, hogy tulajdonképen a munka hatásai képezik egy-egyek egész existenciájának, mint országok és világrészek nagyságának, dicsőségének nemcsak alkatelemét, de mondhatni alapját csak épen úgy, mint az erkölcs, mint a jogrend maga. De sőt — merném állítani — e kettőnek is lelke a munka.

Az erénynek okvetlenül leghatóságosabb emeltjeje.

Minden rendellenességnek legerélyesebb praeventíója s így biztosítéka a szabadságnak, a jognak!

Leirhatatlan az a becs, melylyel a mon-dott módon végzett munka minden irányban bír.

Ez eszköz nélkül igazán megelégedetté, igazán nagygyá, igazán függetlenné, igazán gazdaggá és boldoggá még nem vált soha senki.

Igy legnagyobb adomány az, melyet a teremtő az emberiségnek adhatott Elmondhatni, hogy mikor a boldogság az első emberpárt elhagyta, a munkába költözött, hogy a háládó évből találja föl újra édenét.

Marc Aurel Antonius a munkásság szükségességét voltáról így elmélkedett:

Ha reggel nem örömet kelsz föl, buzdítsd magat azzal: emberi munkára ebredék. Kedvetlenül fogjak ahoz, a mire születtem? Vagy talán az rendeltetésem, hogy a puha váncosokon nyugodva ápoljam magamat? — De a nyugalom edesebb! — Tehát csak édeskedni születtem s nem cselekvésükkel s erőnyilatkozatra? Nem látod-e, növények, madarak, hangyák, pókok, méhek hogyan ékesítik maguk helyén a világot? Ha tehát emberi teendőid tenni nem akard, akkor nem sietsz azon rendeltetés felé, mely természetnek megfelel.

„Dolgozzunk, hogy élvezhessünk A fáradozás és élvezés közti eme váltakozás — mondja J Jaques Rousseau — igaz hivatásunk. A nyugalom, mely arra szolgál, hogy pihen-jünk, új erőt gyűjtünk, ismét való munkára az embernek nem kevésbé szükséges mint a munka maga.”

Ime itt ki van mondva a pihenés, a nyugalom és felüdülés erkölcsi méltósága, mely abban áll, hogy a nyugalomnak is csak annyiban van jogosultsága, a mennyiben ismét csak a munka ezéjaira szolgál.

ELŐFIZETÉSI FELHÍVÁS

»DEBRECZEN« politikai, társadalmi és közgazdasági hírlapra Julius 1-én új évfolyam kezdődővén, felhívjuk azon t. olvasóinkat, kiknek megrendelése lejár, az előfizetés megújítására.

nem jössz velem a városba, újra felmegyek a toronyba... mondtam ugy-e?

— Bámom is én volt a szegény Teresa egykedvű válasza, rögtön azonban, mintha megbánta volna szavait, felé nyujtott — cseresznyezemmel kezdte csendesíteni Giorgio-t, ki már-már újból neki indult a toronynak ha merészebbek sűrű csoportban el nem állják a templom bejáratát.

— Adok még cseresznyét, nesze egy virág is csak ne menj, szolt kérőleg Teresa.

Giorgio hirtelen lecsillapodott. Dühös arczára szelidség szállt reá s eltörtült tekintete, melyből csak imént is örült kétségbeesés haragja villámlott, fájdalommal könnyörgésé változott át Előtűk állott az esernyőjövót józan pillanataiban.

Szép violaszínű hajnal bontakozott a vadregényes martinschizai völgyet környező kies partvidék föl. A tikkasztó hőségétől kiégett mesgys sziklaútról a kelő napnak pirkadó világán lassu ögyvelgessel ballag lefelé egy tétovázó alak. Itt-ott megáll.

Igézden nagy szemével bágydant tekint ki a végtelen tengerre, melynek meg meglócsanó habocskaik ragyogóra ezüstözi az első nap sugar. Étketyűtő fecsképarnák zajos csi-csergésébe belevegyül a rongyaiban is igézó álmos alak sohajtása. Kezében kuszált virág csokrot tart; éjjeli kóborlásának fáradságos gyümölcse

A patakmalom közelébe érve, durva kezeivel összefogja, s terdei fölé huzza foszlányos tarka szoknyáját, ráhajol a kavicsos forrásvízre, s égető szomjának enyhítésére mohón szüröcsöli tenyeréből az üdítő cseppeket. Majd az utszéli pázsiton végig nyujtözva egy szikla tövébe hajlja le fejét A hegyek mögül érkező hajnali harangzó édes álomban találta.

Santa Luciában, kora reggel egy alacsony viskó ajtajából lépett ki Giorgio. A ház előtti kóducon esernyőt rakta

A „Debreczen” megjelen naponként péntek és vasárnap kivételével.

Előfizetési árak egy helyben mint vidékre:

Félévre 5 frt.

Negyedévre 2 frt 50kr.

Hirdetések a legjutányosabb árak mellett a kiadóhivatalban vételek fel.

Szives bizalommal felkérjük tehát a n. d. közönséget, hogy az előfizetési pénzeket hoz-zanak mielőbb beküldeni sziveskedjenek, ne-hogy a lap küldésében fennakadás történjen.

Előfizetések és hirdetések a lap részére Debreczen (főpiacz, Sz. Nagy Károly-ház) Kutsai Imre nyomdájába küldendők. Helyben elő-fizethetni Telegdi K. Lajos és ifj. Csáthy Károly urak könyvkereskedésében is.

A „DEBRECZEN” kiadóhivatala.

HELYI HIREK.

* Nyár. Mire e sorok napvilágot lát-nak, beáll a hivatalos nyár Este 7 órakor a nap eléri a legnagyobb északi elhajlást, s a föld északi felén beáll a leghosszabb nap és a legrövidebb éj. Itt volna tehát a hivatalos nyár, melynek éltető melegét a hűvös idő következtében visszamaradt természet már nagyon várja. Épen csak a meleg hiányzik, hogy a vetések rohamosan megérjenek a sarló alá. Az idén még nem volt valódi meleg; lehet, hogy ezután majd bővebb részünk lesz benne. Adja isten, hogy a beköszöntött nyár sok és teljes örömet hozzon a sokat szenvedett és sokat csalódott magyarok!

* Népesedés. A jun. 11 től 18-ig terjedő heten született Debreczenben: ref. vallású 8 fiu 8 leány kath. 2 „ 5 „ ev. 1 „ 1 „ izraelita 2 „ 2 „ született összesen = 29 gyermek.

Elhalt ugyanez idő alatt 30 egyén, tehát a halálozások száma eggyel felülmúlt a születéseket.

* Mozgalmas képei nyujtott ma reggel megint a város. Itt mentek keresztül a közeli községek választói a szoboszlói és hadházi választó-kerületbe szavazásra, kocnikon zászlókkal a hatvanutczai indóházhoz, honnan gőzösön utaztak tova. A kerületekbe azonban nemcsak a választók, hanem a fő, és leg-főbb kortések is kimentek; a vármegyeháza kongott ma az ürességtől.

* Látogatás. Át-irat érkezett ma reggel az itteni polgármesteri hivatalhoz, mely tudatja, hogy a kolozsvári polgármester vezetése alatt az ottani iparos közönség tagjai s más osztályból való résztvevők pénteken d. e. Debreczenben érkeznek látogatágra Megfogják tekinteni többi közt a Hortobágot is. A részletes program összeállításán a deb. elfogadó bizottság most működik.

* A nagy erdei föld nagyon kapót volt a városi lakosságnak; hordatták nyakra-öre a virág-magok ágyául. A hatóság intézkedése folytán azután csak márczius és október hónap lesz szabad földet hordatni, máskor nem.

* Leirat A belügyminiszter leiratot intézett a városi hatósághoz hogy az árvíz által károsultak segélyezésének előmozdítását a lakosság körében töle teltetöleg eszközölje.

össze, szép rendben egymásra. — A fejébe nyomott czilinder zsiros szalagjáról hervadtan csüggött le néhány virágszáll. Teresa tűzte oda tegnap, hogy ne menjen többé a toronyba. — Testét csaknem bokáig érő, derekához simuló kabát takarta; a falu papjától kapva öt év előtt ajándékba, s a szegény Giorgionak ez volt a legszebb ruhadarabja Nem is vette máskor magára csak nagy ünnepen, vagy ha a városra készült.

Mielőtt az esernyőket a hátára emelte volna, végig nézett magán, s úgy látszott nem utközött meg rajta, hogy ünnepi öltözéke me-zitláb végződött. Vigan mint a kineél kerek é világos ninc rangosabb legény, ütötte össze bokáit, elégedett röhögéssel kapta hátára a csomó esernyőt s utnak indult a város felé.

— Csak Teresa hiányzik, mormogá ma-gában. Hogy megbámulának bennünket az urak ott a városban, s hogy mondanák, milyen szép egy pár vagyunk. No de azt mondta, megvár Martinschizában, s mert nem mentem vissza a toronyba, virágot is kapok tőle. Fölhangzott már a patakmalomnak csend-bontó kelepelése, mire Giorgio a csermely kö-zelébe érkezett. Fürkésző tekintete csakhamar a pázsiton nyugró alakra esett. A hátán csü-gő tehetől meggyönyvedve közeledett felé.

Nini Teresa! — vigyorgott magában az eszelős. Bizonyosan érettem imádkozott a S. Giovanni kápolna előtt, s most piheni ki fáradalmait.

Giorgio nesztelenül lépett a leány kö-zelébe egyet gondolt s egy fűszálat tépve le, óvatosan guggolt a leány mellé. A fűszállal ingerkedve, csiklandozta Terese arczát, fü-lét. A leány megmozdult s kezével arczához kapott. Azt hitte, hogy bogár bántja, s kapkodva igyekezett azt elűzni.

Giorgio nem állhatta tovább s hangos nevetésbe tört ki. Teresa fölébredt, s szemét álmosan dörzsölve tekintett majd Giorgia-ra, majd a hátára kötött esernyőkre.

221 - ... feje ... Debreczen 1887

* Felolvasó-estély. A debreczeni pinczerek közül néhányan, akik az iradalommal is szeretnek üres óráikban foglalkozni, a jövő hét folyamán felolvasás és szavattal egybekötött estélyt rendeznek. Az estélyen részt fognak venni: Rosenberg Simon ur, aki „A legdrágább megkeletetés” című elbeszélést olvassa fel. Vincze Juliska kisasszony, akit a rendezőség tagjai kértek fel Bácsy Irén „Honszerelém” című költeményét szavalja el. A Gerzon nővérek czimbalmom népdal egyveleget adnak elő. Grósz Mór „Tiz év után” című elbeszélést olvassa fel. Az estélyen még többen is részt fognak venni, de eddig határozottan csak a fentiek. Az estély után társas vacsora s esetleg táncvigalom is lesz.

* A hadmentességidijk folyó 1887. évre megállapítván, az erről szóló kivetési listajom a városházán levő hadmentességi díj-kivető hivatalban folyó évi június 22-től 30-ig 8 napi közzémlére azon figyelemmel tették ki, hogy illeték hadmentességi díj-könyveiket mutassák be és megtekintvén a listajomot, ezen a kir. adófelügyelőség által kiadott hadmentességi díjak ellen, az 1883. évi LXIV. t. cz. 18. §-a értelmében a városi törvényhatósági közigazgatási bizottsághoz 15 nap alatt felelősséggel elhatározzák, mely felelősséggel a királyi adófelügyelőnél nyújthatók be. A hadmentességi díj október hó 1. napján esedékes és egyszerre fizetendő. Azon védőköteles, a ki hadmentességi díját, ugyszintén azon munkaadó vagy család, a ki cseledejére, munkására, illetőleg családtagjára kivetett hadmentességi díjat annak esedékessége napját követő hó 1. napig fizeti: 6% késedelmi kamatot fizetni köteles. Oly védőköteles, a ki hadmentességi díj esedékességének határideje előtt a városból elköltözi akar, köteles a reá kiadott hadmentességi díjat egyszerre lefizetni és elköltözését fent nevezett hivatalban jelenteni; ellenesethen a hivatali törvény 20. §-a értelmében penzbírsággal sújtatik. Debreczen. A városi tanács.

* Közvizsgák. A ref. egyház külföldi fiú és leányiskolákban az évzáró vizsgálatok, mint már említettük, tegnap kezdődtek meg. A közvizsgák e hó 30-ig be lesznek fejezve.

* Megküldött javaslat. — Az erdőrendelési szabályok a mai igényeknek már nem felelnek többé meg és az erdőgazdaság érdekeit sem védik meg. Ezen javítandó, a földmívelés-, ipar- és kereskedelmi min. most javaslatot dolgozott ki, melyet ma a városi törvényhatóságnak megküldött azzal a megbízással, hogy megjegyzései október 15-ig terjesszék fel.

* A honvédség felszerelési szükségletei fedezése ügyében a tárgyalás a kereskedelmi és iparkamarák előterjesztésére f. hó 26-án fog megtartatni a honvédelmi miniszterium helyiségében. A tárgyaláson a debreczeni ipar- és kereskedelmi kamara részéről dr. Király Ferenc titkár fog részt venni.

* Vadak szállítása a postán. A közlekedésiügyi miniszter a vadak postai szállítása tárgyában rendeletet bocsátott ki, a melyben megengedi, hogy a nem vérző vadat a postán csomagolatlanul is felvehessek, de csak akkor ha a küldemény egy darabban áll. Egy szállítólevélre legfeljebb 3 darabot lehet felvenni, ha azok sem összekötve sem utánvétellel terhelve nincsenek. — Ez esetben az értekeknek külön kell felírva lenni s a

szállítólevélben is a darabok súlyát valamint a portót külön kell feltüntetnie Szárnyas volt csak kosárba téve vagy fenőgyalakra burkolva adható fel.

* Vizsgák. Az ágost hitv. elemi iskolában a tanévet berekesztő vizsgák június hó 29-én fognak a leányiskola tantermében (Várad-utca 2037. sz.) megtartatni és pedig délelőtt 9—12-ig a fiukkal, délután 3—6-ig a leányokkal. Ezen vizsgákra a m. t. szülők, valamint a tanügy iránt érdeklődőket tisztelettel meghívom. Debreczen, 1887. június 20. Materny Lajos ev. lelkész.

* A debreczeni iparoskör folyó hó 22-én, vagyis szerdán délután 6 órakor az iparoskör helyiségében rendes választmányi gyűlést tart, melyre a választmány tagjai ez uton is tisztelettel meghívattak. Az előnők.

* Kérelem. Kapsolotban a Debreczen szab. kir. város által fenntartott iparosiskolában az 1886—87. iskolai évet záró vizsgálatok sorrendjére nézve külön kibocsátott értesítéssel, ismét folyamodunk azon kiapadhatatlan kuttoráshoz, melyből minden készüri intézmény megnyeri a maga anyagi támogatását — a társadalom áldozatkészségéhez. Ez alapon tisztelettel kérjük városunk mindenrendű és rangu lakosait, testületit, pénzintézeteit, az iparos társulatokat, hogy az iparos iskolai ösztöndíj összegét, melyből az arra érdemes iparos tanulókat szorgalmuk ösztönzése végett évenként jutalmaztatnak, kegyes adományaikkal ez évben is méltóztatassanak gyarapítani. A kegyes adományok június hó 26-ig Dóczy Gedeon urhoz, mint az iparos iskola igazgatójához czigéud utca 2569. szám — küldendők. Az ipartanodai bizottság.

* Estély. Nagy Jakab, a hirnevés tilinkó-művész ma este a Vilmos Lajos sör-csarnokban fog működni; szünetek közben pedig a Rácz Károly zenekara játszik. Ajánljuk az agg művész a közönség figyelmébe. Belépti díj nincs.

* Katonáinknak akad most dolguk elég. Huszárság kívül több felé, Sámsonba, B.-Ujvárosra vittek szekereken gyalogsgót a tegnapi napon a rend fenntartása végett.

* Időjárás. Európában: A depressió (757—759) a kontinens keleti, a nagy légnomás (767—770) annak nyugoti részében. Az idő nyugaton derült, keleten esőkkel változó. Hőváltozás csekély.

Hazánkban: Nyugotias, részben, északias helyekint erősszelek mellett a meleg keveset változott, a légnomás inkább nyugaton nagyobodott. Az idő változó, közben napos helyenkint derős. Esők számosan, többnyire kis mennyiségben inkább a keleti nagyobb félben voltak.

Külföldi táviratok délután 2 óra 15 perczig nem érkeztek. Kilátás a jövő időre: Hazánkban: Eszaki nyugaton derős, délkeleten változó, esendesebb, melegebb idő várható, helyenkint még esővel.

* Kié? A választáskor egy bérkocsiban selyem esernyő találtatott. Kellő igazolás mellett átvehető a fuggtelenség körében. x 50 000 forinttra rug a Kincsemorsorsjáték főnyereménye, melynek még ezenkívül 4874 nyereménye van, s ez által rendkívül kedvező nyeremény-kilátást nyújt miert is nem mulassz hatjuk el t. olvasóink becses figyelmét e sorsjátékra különösen felhívni.

x Külső használatra. Tagfajdal-mak ceuzos és köszvényes bajok, ugy mindenféle gyúladásoknál Moll valódi Ferencz pálinkája bizonyos eredménnyel használtatik. Egy üveg ára 80 kr. Szeptember naponta utánvével a Moll. cs. kir. udvari szállító gyógyszerész által Bécsben. Tuchlanban 9. A vidéken minden gyógyszer-tárban és fűszerekereskedésben ha ározottan Moll készítménye ennek gyári jelvényével és aláírásával kérendő.

Hazánk s a külföld.

— A paksi katasztrófa, fájdalom, sokkal rémesebbnek bizonyul, mint az első tudósítások jelzék Szombaton reggel indultak a bucsujárók Paksról Kalocsára, a Sz. Juliann-bucsurra. A menetet Spiesz apátplébános és Varga kántortanító vezették. A bucsusok, mintegy 400-an az ugy nevezett alsó révnél kompra szálltak, bár a túlterhelés ellen a révből tiltakozott. A Duna ott körülbelől még egyszer olyan széles, mint Budapestnél. A nagy idomtalán komp már igen régi, rozoga s össze-vissza van foldozva. A bucsusokhoz sok doroghi vásáro: is csatlakozott. Erős szél volt s a megáradt Dunának most különben is erősebb a sodra. Alig jutott a komp a mélyebb vízbe, elkezdett veszedelmesen ingni. A megriadt nép mind egy oldalra tödült s a komp feneké is lyukat kapván, elkezdett merülni. A réveszek s az apátplébános nyugalomra inték a javszekléket, de a komp csak súlyodt. Ekkor az apátplébános megáldotta a népet s elmondta föltűt a búcsusokhoz szokott imádságot. Ekkor már százával vergődtek a szerencsétlenek a folyamban, egymásba kapaszkodva és egymást fojogatva. Az uszva menekülő plébános egy kis gyermeket kimentett magával. De az éjjel a plébános meghalt. Mintegy száz ember menekült meg de az asszony s gyermek majd mind oda veszett. A káraftig elstüdyt kompot két kilométernyire elvitte a víz árja, míg végre egy zátonyon megfeneklett. A menekültek hajmeresztő dolgokat beszélnek az egyórai élet-halál küzdelem borzalmairól. Fia a leány kezeit tördelve könyörögtek megmen-tésért a férfiaknak, kikbe igralom nélkül belekapaszkodtak és lehúzták a mélységbe. Serdülő fiuk belefogództak az asszonyok szoknyáiban s meggátolták azok menekülését. A komp is tele van holttettekkel, mert az erő sebbek a káraftba kapaszkodtak. A segítségre sietett ladikok felborultak a megme-tettekkel és mentőkkel együtt. Később csákyakkal közeledtek a komphoz, de a bennelevők, megdermedve a hidegtől már nem kapaszkodhat-bak belé. Egyenkint kellett a menekülteket a partra vonszolni, hol a kiállott jedségtől és sérüléseiktől többen kevéssel rá meghaltak. Az áldozatok közül eddig 160-at fogtak ki.

— A szélhámos hivatalszolga A rejtélyes bazilika-főnyeremény ügye végre teljesen tisztázva van. Szécs hivatalszolgáról, ki ugy vitatta meg a nyerevénnyel, azt hitték, talán eszében megzavarodott. De nem ugy volt. Előkerült a 16,489. számú sorsjegyre szóló részlet, melyet Szécs Győző Temesvárt zálogosított el. Jégzőkönyvébe csak azért írta a főnyerő 16,114 számát, hogy kölcsönök-kei vehessen fel reá. Megis csalt több embert most kereshetik pénzüket.

— 113 éves ember. Oly kort is kevesen talán milliók között egy-egy ér meg, mint a minó jutott Nagy Ferencznek Barcon. A nagykoru emberről a következőket a Zalai Közlöny: Nagy Ferencz 1756-ban született állítása szerint Csoknyán, Somogy megyében, születése anyja halálába került, kit Santa Évának hívták s ennek apjánál Santa Istóknál nevelkedett fel. Apját Nagy Jánosnak hívták, ki neje hmlála után szintén hamar elhalt. Ferkó 30 évig katona volt, aztán kocskikodott. Néhig peknél 30 évnél tovább szolgált. 1852-ben a barcsi nagy tűzben mindenne elégett. Most könyörületből éldegel, tömött hája van még most is, jobb szemére nem lát, balszemére is fájdalmas szurász érez. 1824-ig dohányzott, de azóta nem. 1809-ben a lipseai csatában részt vett, s a franczi fogságha esett s azt állítja, hogy Napoleon Bonaparteval Muszkaországban is volt. Beszél Rómáról Sicilia városról, Konstantinápolyról, Betlehem és Jeruzsálemről, de még Egyiptomról is. Református vallásu aglegény volt.

— Anémetszászár egy mondasá. Londonból a következőket írják: „Vilmos herczeg neje a következőket beszélte a napokban az agg német császáról: „Mikor elutaszom előt való nap nagyapához mentem, e szók-kal fogadt: „Isten hozott Viktoria olvastál már ma njságot? — Midőn kérésére tagadó választ adtam, ezeket mondá: „Valóban sajnálom, mert reméltem, hogy töled pontosan meg tudom, hogy hogy vagyok, mivel az orvosok mindig komoly képet csinálnak, a bulletinok azonban, melyeket kiadnak, mindig rózsásak, hogy a jó berliniek ne aggasztanak; a kettő közt van az igazság, a mit csak a sajtó — emberei tudnak kiokoskodni.”

— Egy élettragédia. Bécsben egy Rény Lajos nevű magyar ember öngyilkosságot követett el. Mint egy bécsi lap írja, szerencsétlen honfitársunk élete egészen másképen indult, semhogy abból ilyen tragikus véget lehetett volna következtetni. Atyja, Hofer Lajos, egyik első tisztviselője volt Eszterházy herczegnek, s fiát nemcsak gondos nevelésben részesítette, de bejutatta az udvari hivatalnokok közé. A fiatal Hofer írt sokat érintkezett magyar főurakkal, s személyes tulajdonai, de különösen külső megjelenésének impozans szépsége s lágy, de azért erőteljes hangja csakhamar a társaság szereplői közé emelked. Barátai rábeszélésére, szép hangját

érvényesíteni a szinpadra lépett, s nevével meggyarosítva, a nemzeti színházban lépett föl. Itt lelkes fogadtatásra talált. Ezután beutazta Németország nagyobb városait, volt Londonban és Párisban is, diadalt aratva mindenütt, s csak évek múltán tért vissza ismét Buda-pestre. Akkor elkezdett betegkedni — s azóta egyik csapás érte a másik után. Anyagilag is tönkret jutott, s a hajdan olyan hatalmas természeti ember teljesen összeesett. Régi barátai közül Dumba Miklós és Podmanitzka báró támogatták a szerencsétlen embert, aki végső elkéseredésében véget vetett életének.

— Viktória királynő jubileuma. A jubileumi ünnepélyekre Londonban az előkészületek ideje szombaton végződött. London ama részei, hol a menet el fog vonulni, csodálatos s még sosem látott képet nyujtanak, telve élénkséggel s szinompával. A kocsiutolongs az utcákon már most is alig bonyolítható ki. A parkokban számtalan fejedelmi személyiség látható sétálva a legfel-tűnőbb keleti öltönyökben. Ezenkívül európai királyok, herczegek és herczegnők is láthatók. London még soham volt ily telve idegenekkel s a jubileumi mámor, mely csak leg-utóbb öltött nagyobb mérvet, a máskor oly tartózkodó angolokat szinte átváltoztatta. Az utcák disze gazdagabb és fényesebb mint valaha volt ünnepélyes alkalomkor. A rend-őrség rendkívüli munkásságot fejt ki, minthogy még mindig keringenek hírek tervezett dinamit-merényletekről.

— Oláhra blóba da. Rablóban-da garázdálkodik, mint egy kolozsvári lap írja, a kercezorai (Fogarasm.) hegysségben egy idő óta. A banda egyik tagja több büntény miatt már régebben körözött kercezorai egyén a többi tagok, számára nézve kilenczen, Romániából jöttek valószínű, hogy mielőtt ide be-szöktek volna nagy rablást követtek el, mert sok aranyok és ezüstjök van. — Most a környékkel ismerős kercezorai gazember vezetése mellett juhok és élelmi szerek elrablásával foglalkoznak. Üldözéstkre egy altisz vezetése alatt huszonkét csendőr küldetett ki.

Közzadásaság

Gabnaárak (Budapesti terménytözsde június 18.) Buza júniusra 8.97—9.— Buza őszre 7.88—7.90 frt. — Tengeri májs—júniusra 5.56—5.58 frt. Tengeri július—augusztusra 5.60—5.62 frton. — Zab őszre 5.68—5.70 frton. — Káposztarepeze aug.—septemberre 12.50 frton.

Apró cseprő.

Kölcsönös méltányosság. Hogy a 19-ik században minő mérveket öltött már a kölcsönös méltányosság, bizonyítja a következő eset is: A tőkepenzes pénzt kölcsönöz a posztó-gyárosnak, a posztógyáros hitelbe ad posztót a kereskedőnek, a kereskedő pufra ad posztót a szabónak, a szabó a jó reménység fejében ruhát készít belőle a dandynak, a dandy pedig aanschreibenre kocsiba vágja magát s becsapja a ruhát — a zálog-házba!

Egy álom Hölgy: Azt álmodtam, hogy minden fogamat elvesztettem. Ez — az álmoskönyv szerint — barátaim elvesztését jelenti. Ur: Tegyük fel, hogy — barátjai hamisak.

Hogy hívták? — No, fiacskám, hát miről beszélt ma a tanító ur az iskolában? — Hát Ábrahámról s elmondta róla, hogy a mezőn volt, mikor az ur hozzá ment s azt mondta: költözéll más országba! s az ur maga vezette őt. De, hogy hívták azt az urat, bizony már nem tudom.

— Üvegektisztántartása. A gazdaszanyoknak nem csekély bosszúságot okoz, hogy a cseledek nem tartják elég tisztán az üvegeket. Serét, homok annál kevesebbet használ, minél több meszet tartalmaz az illető víz. — Az üvegek tisztítására legjobb a következő szer: töltünk az illető üvegebe egy kis eczetet, hozzá egy kevés sót. Keverjük ehhez elegendő vizet és dobjunk belé egy ma rek kukoricza, zab vagy árpa szemet. Az így mosott üvegek mindig kifogástalanul tiszták.

Felelős szerkesztő Gáspár Imre Kiadó Kutasi Imre

MATTONI-FÉLE GIESSHÜBLER legjobb asztali- és üdítő ital, kitünő hatásának bizonyult köhögésnél, gégebajoknál, gyomor- és hólyaghurtnál. Mattoni Henrik, Karlsbad és Budapest.

naponkint pén- ... mint vidékre : 5 frt. 2 frt 50kr. ... téhát a n. é. pénzeket hoz- ... kedjenek, ne- ... adás történjek. ... lap részére (ároly-ház) Ku- ... Helyben elő- Csáthy Károly ... hivatala. K. ... világot lát- ... ste 7 órakor a ... elhajlást, s a ... hosszabb nap és ... at a hivatalos ... a hívás idő ... természet már ... leg hiányzik, ... rjenek a sarló ... í meleg; lehet, ... nk lesz benne. ... nyár sok és ... szvenvedett és ... 11-től 18-ig ... enben: ... leány ... gyermek. ... 30-ig, tehát ... lálmulta ... ott ma reggel ... részül a közeli ... í és hadházi ... kocsikon zász- ... zhoz, honnan ... kebe azonban ... ő, és leg- ... mentek; a ... esegétől. ... érkezett ma ... vatalhoz, mely ... rmerster veze- ... üség tagjai s ... penteken d. e. ... ba Megfogják ... yot is A resz- ... br. elfogadó ... d nagyon kak- ... hordatták ... ul. A hatóság ... márczius és ... det hordatni, ... zster leiratot, ... hogy az árviz ... előmozdítását ... eg eszközlje. — A fe- ... zsiros ... le néhány ... nap, hogy ne ... estét csaknem ... táktakarta; ... ajándékba, ... a legszebb ... skor magára ... a városra ... tára emelte ... látszott nem ... ültözött me- ... kinél kerek e ... ütötte össze ... a hátára a ... város felé. ... ormogó ma- ... ennünket az ... ndának, mi- ... le azt mondta, ... nem men- ... kapok tőle. ... omnak csend- ... csemly kö- ... csakhamar ... hátán csüg- ... ett felé. ... magában az ... zott a S.- ... zeni ki fá- ... leány kö- ... at tépve le, ... A fűszállal ... zát, fülét. ... zához kapott. ... s kapkodva ... s hangos ... s szemét ... Giorgia,

Pénteken húzás!

KINCSEM-SORSJEGYEK á 1 ft.

11 sorsjegy 10 ft. Főnyeremény 6 sorsjegy 5 ft 50 kr.

50.000 ft.

Kincsem-Sorsjegyek kaphatók:

a magyar lovar-egylet sorsjegy-irodájában: Budapesten, Váci-utca 6 sz.

„MARGIT“

GYÓGYFORRÁS,

„MAGYAR SELTERS“

Vegyelmezve a budapesti m. kir. egyetem. Szerecsés vegyi ösztetése, kevés szabad, de gazdag, főleg csekélyebb j-lenlete megőrzi a betegét a káros, sőt veszedelmes izgatástól, ellenben a főleg közt szénasv gáznak gyógyhatású alkotórészeinek a beteg testére be való gyors és biztos felvételét eszközöli. Ezen tulajdonságának köszönhető a Margit-forrás azon kiváló előnyét is, hogy a hol szabadszásvártalomban erősebb ásványvízek, mint a selters-gleichenbergi, tüdőbajokban, különösen tüdővérzéseknél már nem alkalmazhatók, a Margit-forrás itt is a legjobb hatás mellett folyton használtatik.

A tüdőbetegség klimatikus gyógyintézetében, különösen a leglátogatottabb Görbersdorfbán, a Margit-víz otthonosává vált. — Orvosi t-kintéleink Budapesten: Dr. Korányi, Dr. Gebberger, Dr. Navratil, Dr. Poór, Dr. Kéty, Dr. Barbás; Bécsben: Dr. Baumhugyszervek általános hurutos bántalmáinál.

Mint ivóviz

präservatív-gyógyszernek bizonyult legközelebb Triest-Fiumében KOLERA megbetegedés ellen a

„MARGIT“ borral használva a legegészségesebb ital!

ÉDESKUTY L.

Ugyiszintén kapható minden gyógyszerárhan, fűszerkereskedésben és vendéglőkben.

SWADLO FERENCZ BUDAPEST.

Ajánlja szabadalmazott, zajtalan, önmagukat felbuzó hullámozott aczellemzéstől; továbbá szabadalmazott Blazicek- és Brecka-féle töltő és szel-
tőzetési

kályhák;

központi-fűtési berendezéseit.

Ajlit szabadalma szerint, egy vagy több helyiség számára; mely utóbbiak különösen új építm-
nyeknél iskoláknál, kórházaknál, stb. szellőztetéssel, vagy szelítést és nélkül, igen csál szerűen
alkalmazhatók.

Ajánlja továbbá valamennyi az építési szakmába tartozó munkáit u. m. épületi-, mű- és szerkezeti lakatos munkáit.

Mintakártyák és költségve-
tesek, ingyen és bérmentve.

Nyomatott Debreczenben KUTASI IMRE könyvnyomdájában 1887

A ki kétségben van a felett,

hogy a hírlapokban feldiosért gyógyszerek közül melyiket használja betegsége ellen, az irjon egy levelezőlapot Richter kiadó-intézetnek Liposébe s kője a „Betegbarát“ című rőpiratot. E könyvecskében nemcsak a legjobbaknak bizo-
nyult házlazerek vannak részletesen ismertetve, hanem

betegségekről szóló jelentések

is olvashatók. E jelentések mutatják, hogy igen sok eset-
ben egy egyszerű házlazér is elegendő arra, hogy még a látszólag gyógyíthatatlan betegség is szerencsésen elhárít-
tassék. Ha a betegnek a megfelelő gyógyszer rendel-
kezésre áll, akkor még súlyos baj esetén is gyógyulás várható, s ez ökből egyik betegnek sem kellene a „Beteg-
barát“ megrendelését elmulasztani. E figyelemreméltó könyvecské segítségével sokkal könnyebben választhatja meg a szükséges gyógyszert. A rőpirat megküldése a megrendelőnek költésébe nem kerül.

Kiadó föld.

A Kis-Szepesen 7½ nyi-
las föld, tanyával, Bánkon,
8 régi boglyás kaszáló, 54
katasztrális hold tisztás-
sal, több évekre kiadó,
esetleg örök áron eladó.

Értekezhetni Perczes-
utca 658. szám alatt, a tu-
lajdonossal.

MOLL SEIDLITZ POR

Tavaszi
gyógyítás.

Nyári
gyógyítás.

Őszi
gyógyítás

Téli
gyógyítás

Csak valódi, ha minden dobozon a gyárjegy egy sas és MOLL A. sokszorosító czég nyomata látható.

Ezen porok gyors gyógyhatása makacs gyomor- és bélbetegségek, emésztési nehézségek, altestbajok, gyomorgörccs, dugulás, májbat, vértelülés, aranyér és a legkülönbébb női betegségek ellen évtizedek óta folytonosan növekedő elismerésben részesül. — Egy eredeti doboz használati utasítással 1 frt.

Raktárak Magyarországon minden nevezetesebb gyógyszer-
tárban. Csak Moll-féle készítmény kérendő.

MOLL A. gyógyszerész cs. kir. udvari szállító, Bécs, Stadt, Tuchlauben 9.

Naponta szétküldés utánvét mellett. 2 doboznál kevesebb nem küldetik.

Köszönetirat MOLL A. urhoz Bécsben.

Új foglalkozásomnál fogva az ön Moll-féle Seidlitz-porai igen jó hatást gyakorolnak; ismerem ezt egyszer s mindenkorra a E. vánok érte szívélyes „Isten ínsese meg“-et; ezek a gyomrot jóvá és főt könnyűvé teszik. Tisztelettel

Steinko Ján. F. lelkész Honnenschlag-ban.

MOLL-FÉLE FRANCIA BORSZESZ ÉS SÓ

Legjobb bedörzsölő szer
köszvény, csuz
és minden meghűlési betegségek ellen.

Csak valódi, ha minden üveg MOLL A. védjegyét és aláírását viseli.

Köszvény, csuz, mindennemű testszagatás és benulásnál; burogatás alakjában minden sérelem és sebnél, daganatok gyuladásánál. Belőleg vízzel vegyítve rögtöni roszullét, hányás, kolika és hasmenésnél.

Egy üveg ára használati utasításai 80 kr. o. é.

Raktárak az ország minden nevezetes gyógyszerár és ásványaru kereskedésben. Csak Moll-féle készítmény kérendő.

MOLL A. gyógyszerész cs. kir. udvari szállító Bécs, Stadt, Tuchlauben 9.

Elismerés MOLL A. gyógyszerész urhoz Bécs.

Kittűnő Moll féle francia borszesz és sója vidékemen hihetetlenül működik. Küldjön nekem 50 üveggel, mivel az emberiség segítségére készletet óhajtok tartani magamnál.

Mély tisztelettel
Hornof, lelkész Micholup-ban

SALGÓ-TARJÁNI TÖMÖR (darabos) és KOCZKA-SZÉN.

A közeledő cséplési idény alkalmából ajánljuk a t. cz. gáz-dásozoknak

LOCOMOBIL GÉPEK FÜTÉSÉHEZ

legjobb sikerrel alkalmas és évek óta elismert

tömör (darabos) és koczka szenünket

kivánatra minden vasuti állomásra szállítva és a legolcsóbb árak mellett.

SALGÓ-TARJANI KÖSZÉNBANYA-RÉSZVÉNY-TÁRSULAT
BUDAPESTEN, JÓZSEF-TÉR 12. SZ. A.

Az igazgatóság.

A „DE...
Dr. S...
Serba...
félé az org...
alkottak és...
ház, fehérre...
fedéllel. Se...
birtokát ké...
városban Z...
róval, közko...
Lepko...
éves, jó e...
tisztelet és...
pedig azér...
tartotta fen...
ban, a kert...
kel fagygy...
sem hanyag...
hát feltek...
jától, mert...
a közőrűst...
dig paraszt...
életmódot...
iskolába kü...
maga sem i...
Serban ve...
hírlapokat...
sem lett v...
kiváncsiságt...
vagy távol...
Eredeti or...
ha fia jó sz...
abba már be...
től a szabást...
koron atyja...
ták ruháikat